

Turism ja areng

Euroopa Parlamendi resolutsioon turismi ja arengu kohta (2004/2212(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 23. juunil 2000. aastal Cotonous allkirjastatud AKV-ELi partnerluslepingu artiklit 24;
- võttes arvesse 20. oktoobril 2004. aastal AKV-ELi majanduslike ja ühiskondlike huvirühmade seitsmendal piirkondlikul seminaril AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee egiidi all vastu võetud Fidži deklaratsiooni;
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele Euroopa säästva turismi põhisuuniste kohta (KOM(2003)0716);
- võttes arvesse oma 14. mai 2002. aasta resolutsiooni, mis käsitleb komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele koostöö kohta Euroopa turismi tuleviku huvides¹;
- võttes arvesse ülemaailmset säästva arengu tippkohtumist Johannesburgis 26. augustist 4. septembrini 2002. aastal;
- võttes arvesse AKV-ELi ühisassamblee 2001. aasta märtsis Libreville'is vastu võetud resolutsiooni, mis käsitleb turismi ja arengut seoses Euroopa Arengufondi (EAF) juhtimise ja kontrolliga²;
- võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 10. novembri 2000. aasta seisukohta arengupoliitika kohta;
- võttes arvesse oma 18. veebruari 2000. aasta resolutsiooni, mis käsitleb komisjoni teatist pealkirjaga "Turismi potentsiaali suurendamine tööhõive huvides - järg kõrgetasemelise tööühma järelustele ja soovitustele"³;
- võttes arvesse AKV-ELi ühisassamblee 14. oktoobril 1999. aastal Nassaus vastu võetud resolutsiooni turismi ja arengu kohta⁴;
- võttes arvesse ülemaailmset turismi eetikakoodeksit, mille Maailma Turismiorganisatsiooni üldkogu võttis vastu Santiagos (Tšiilis) 1. oktoobril 1999 ja mida toetas ÜRO Peaassamblee resolutsioon, mis võeti vastu 21. detsembril 2001 (A/RES/56/212);

¹ ELT C 180 E, 31.7.2003, lk 138.

² ELT C 265, 20.9.2001, lk 39.

³ ELT C 339, 29.11.2000, lk 292.

⁴ EÜT C 59, 1.3.2000, lk 41.

- võttes arvesse AKV-ELi ühisassamblee 1999. aasta 1. aprillil Strasbourg'is vastu võetud resolutsiooni, mis käsitleb arengukoostöö kultuuridimensiooni, kaasaarvatud kultuuripärandi ja turismi aspekti¹;
 - võttes arvesse arenguministrite nõukogu 30. novembri 1998. aasta resolutsiooni säästva turismi kohta arengumaades;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A6-0173/2005),
- A. arvestades, et turism on arengumaades vaieldamatult igas plaanis majanduskasvu liikumapanev jõud; arvestades et seetõttu on vaja korrapäraselt mõõta selle mõju ning et selle ülesande täitmiseks sobib oma volitustest lähtuvalt ideaalselt Euroopa Parlamendi arengukomisjon;

Turism ja majanduskasv

- B. arvestades, et turism on arengumaade jaoks igasuguse järjekindla arengupoliitika keskne aspekt;
- C. arvestades, et arengumaades on turismi hoogustumiseks vaja sidevõrkude-, energeetika- ja uute tehnoloogiate või tervise- ja tervishoiualaseid infrastruktuuriprojekte;
- D. arvestades, et niisugused projektid peaksid tingimata tooma tulu nii kohalikule elanikkonnale kui ka turismitööstusele;
- E. arvestades, et ametivõimud peavad pühendama erilist tähelepanu sellistele turismivormidele nagu õiglase turism, mis tagavad kohalikele töötajatele ja ettevõtjatele õiglase töötasu;
- F. arvestades, et Maailma Turismiorganisatsiooni projekt "Säästev turism – vaesuse kaotamise vahend" aitab kaasa aastatuhande arengueesmärgile kaotada vaesus, püüdes luua töökohti nendele, kes elavad vähem kui ühe dollari päevas;
- G. arvestades AKV riikide ning Euroopa Liidu vahel kaubandussuhteid reguleerivat ühepoolset sooduskaubandust alates 1. jaanuarist 2008 asendavate majanduskoostöö lepingute üle peetavaid läbirääkimisi;
- H. arvestades, et turismisektor puudutab vaieldamatult kõikide liikmesriikide huve ja et vaatamata ühise turismipoliitika puudumisele peaks komisjoni ettevõtete ja tööstuse peadirektoraadi turismiteenistus olema suurem;

Turism, keskkonnakaitse ja pärandi säilitamine

- I. arvestades, et turismi saab areneda vaid juhul, kui austatakse looduslikke ja kultuurilisi olusid ning kohalike kogukondade traditsioone;

¹ EÜT C 271, 24.9.1999, lk 73.

- J. arvestades, et turismi ei tohi pidada keskkonna vaenlaseks, vaid tuleks pidada selle liitlaseks, sest keskkonna ja pärandi säilitamine on turismi rentaabluse üheks tingimuseks;
- K. arvestades, et ametivõimud peavad pühendama erilist tähelepanu keskkonnasõbralikele turismivormidele, nagu ökoturism, maaturism ja solidaarne turism;
- L. arvestades, et turism tugineb kohalikul tasandil loodusliku ja kultuurilise ning materiaalse ja immateriaalse pärandi ning ajalooliste ehituste säilitamisele ja arendamisele;
- M. arvestades, et ametivõimud peavad pühendama erilist tähelepanu ühelt poolt turistide ja teiselt poolt turismiobjektide ja -kohtade turvalisusele;
- N. arvestades, et asjaomaste riikide valitsusasutuste püüdlused kehtestada ranged eeskirjad väga populaarsete turismikohtade külastamise reguleerimiseks on õigustatud, tingimusel et sealjuures konsulteeritakse turismisektori esindusorganisatsioonidega;
- O. arvestades vajadust viia tegevus energeetikasektoris kooskõlla transpordipoliitikaga, et kaitsta keskkonda ja järgida säästvat arengut edendava Kyoto protokoll eesmärgi;
- P. arvestades, et asjaomaste liikmesriikide ametivõimud peaksid omaks võtma ja heaks kiitma põhimõtte kehtestada piirangud turistide voolule väikestes saarepiirkondadesse ning mäestiku- ja rannikualadele, kus käib liiga palju turiste;

Turism, demokraatia ja poliitiline tasakaal

- Q. arvestades, et turismi areng võib positiivselt kaasa aidata võitlusele totalitarismi, diktatuuride ja võimu koondumise vastu;
- R. arvestades, et mõnedes riikides kaasnevad turismiga inimõiguste rikkumised, nagu näiteks laste tööjõu kasutamine, prostitutsioon ning laste seksuaalne ära kasutamine;
- S. arvestades, et demokraatia ja selle kaitsjate vastu suunatud ülemaailmne terrorism, mille argpükslikud kuriteod põhjustavad massiliselt ja valimatult tsiviilohvreid, puudutab eriti teravalt just turismi ja turiste;
- T. arvestades, et turism on loomult demokraatlik nähtus ning võimaldab luua kohalikul, piirkondlikul ja liikmesriigi tasandil majanduslikke ja ühiskondlikke struktuure, mis esindavad kodanikuühiskonda;
- U. arvestades turismi ühendab inimesi ja aitab kaasa piirkondliku sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse tekkimisele;
- V. arvestades, et praegust liikumisvabadust kasutades on turistidel võimalus külastada ühe reisi jooksul mitmeid sihtkohti, andes seega panuse piirkondliku koostöö tugevdamiseks ja riikidevaheliste suhete tihendamiseks;

- W. arvestades, et liikmesriikide valitsused ja turismiettevõtjad mõjutavad oluliselt turismisuundade valikut; arvestades, et negatiivne reklaam on vahend selliste riikide mõjutamiseks, kes ei austa demokraatia põhimõtteid ega inimõigusi;
- X. arvestades, et 1999. aastal loodi turismisektoris eetiliste kaubandustavade edendamiseks kolmeaastase projektina rahvusvaheline õiglase turismi võrk, mida rahastasid komisjon ja Ühendkuningriigi rahvusvahelise arengu ministeerium;

Turism, rahvatervis ja haridus

- Y. arvestades, et arenenud rahvatervis aitab riigil turiste ligi meelitada;
- Z. arvestades, et turism on oluline rahvatervise kandja, sest see eeldab hügieeninõuete ja sanitaarmedetmete kehtestamist, vaktsineerimiskampaaniate läbiviimist ning aitab levitada haiguste ennetamise alaseid teadmisi;
- AA. arvestades, et HIV/AIDS, tuberkuloos ja malaaria on tänapäeval suured probleemid kogu maailmas;
- AB. arvestades, et turistidel ja kohalikel elanikel on oht nakatuda äärmiselt nakkavatesse haigustesse, nagu näiteks enteroviirused, hingamisteede nakkused, seletamatu põhjusega palavik ja hepatiidid;
- AC. arvestades, et turism on hariduse kandja, mis võimaldab kohalikul elanikkonnal õppida võõrkeeli ja tutvuda uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatega ning edendada ühtlasi oma kultuuripärandit ja austada tavasid ja traditsioone, nõudes neilt samaaegselt teadlikkust ühiskonna arengu ja nüüdisaegsete tavade suhtes ning nendega kohanemist;
- AD. arvestades, et ametivõimudel lasub siiski kohustus tagada inimõigusi ja eriti naiste ja laste õigusi austavate kohalike tavade ja traditsioonide säilimine;

Turism, korrarikkumised ja kuritarvitused

- AE. arvestades, et uute töökohtade loomisel tuleb eranditult igal juhul austada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) standardeid;
- AF. arvestades, et Euroopa Liidu institutsioonid ja kohaliku tasandi ametivõimud peavad koostöös valitsusväliste organisatsioonidega ühiselt ja pidevalt võitlema seksiturismi vastu;
- AG. arvestades, et ainult kooskõlastatud meetmed, teabe edastamine ja rahvusvahelist õigust järgivate karistuste rakendamine on selles vallas tõeliselt tõhusad;
- AH. arvestades, et laialdane teavituskampaania seksiturismi suhtes kohaldatavate karistuste suhtes peaks soodustama sellest hoidumist; arvestades, et seksiturismiga seoses toime pandud kuriteod tuleb kohtu alla anda ning seda peab olema võimalik teha nii päritolumaal kui riigis, kus need toime pannakse;

- AI. arvestades positiivset mõju, mis on turismiettevõtjate, reisikorraldajate ja lennufirmade elluviidavatel algatustel ja meetmetel, nagu näiteks voldikute jaotamisel või videote näitamisel tundlikesse sihtkohtadesse suunduvatel reisidel;
- AJ. arvestades, et kinnisvaraspekulatsioonid mõjuvad laastavalt kohaliku elanikkonna olukorrale;
- AK. arvestades ohtu, et välisinvestorite ja arengumaade valitsuste jaoks võib korruptsiooni viljelemine vastastikku kasulikuks osutuda;
- AL. arvestades, et vastavalt lapse õiguste konventsiooni artiklitele 32, 34, 35 ja 39 on lapsel õigus kaitsele ärakasutamise eest ja paranemisele;

Turism ja majanduskasv

1. nõuab, et Euroopa Liidu arengupoliitika väljatöötamisel võetaks süstemaatiliselt ja järjekindlalt arvesse turismi mõju ning säästva turismi ning hea valitsemistava põhimõtteid;
2. arvab, et säästev turism peaks parandama kohalike inimeste elu, keskkonda ja tervist ning toetama kohalikku majandust, tagades kohalike toiduainete ja muude varude kasutamise;
3. palub komisjonil kaaluda ettevõtluse peadirektoraadis turismiküsimustega tegeleva struktuuriüksuse tugevdamist, võttes arvesse turismi olulisust ja järjest suuremat hulka algatusi, mis teistest ühenduse poliitika sektoritest lähtudes turismi mõjutavad;
4. soovib, et komisjoni ettevõtluse peadirektoraadi turismiteenistusele omistataks suurem tähtsus, suurendades selle käsutuses olevaid rahalisi vahendeid, et aidata kaasa turismisektorit käsitlevate poliitiliste ettepanekute arvu üldisele kasvule;
5. soovib, et arutataks turismiekspertide ametisse määramist arengu peadirektoraadis ja kaubanduse peadirektoraadis;
6. kutsub üles edendama turismisektoris kohaliku tasandi algatusi vaesuse leevendamiseks, bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ning inimõiguste edendamiseks;
7. soovib komisjonil rõhutada turismipoliitikat koostöö- ja arengumeetmete raames ning arengusuuniste ja ettevõtluse struktuurilise konsolideerimise vallas tehtavate jõupingutuste kontekstis, eelkõige suhetes AKV riikidega;
8. kutsub AKV riikide valitsusi üles tutvuma strateegiatega, mille abil tagada turismiprojektide toimumispiirkonna elanikkonnale võimalus kasutada turismiedendajate loodud kollektiivseid rajatisi;
9. rõhutab vajadust investeerida turismist saadud kasum uuesti kohalikku arengusse; kutsub reisikorraldajaid üles vaatama üle oma kõik-hinna-sees reisipakette, mis takistavad lisahüvede jõudmist kohaliku kogukonnani; julgustab reisikorraldajaid kasutama nii palju kui võimalik kohalikku päritolu materiaalseid ja inimressursse, sh juhtivtöötajatena;

10. julgustab valitsusi looma ja edendama avaliku ja erasektori partnerlusi ning soodustama turismisektoris ettevõtete loomist;
11. soovib, et võimalusel suurendataks Euroopa Arengufondi raames rahastatavate säästva turismi projektide osakaalu;
12. teeb ettepaneku, et turismi, säästva turismi ja nende majandusliku mõju küsimus oleks majanduskoostöö lepingute teemal toimuvate läbirääkimiste lahutamatu osa ning et teenuskaubanduse üldlepingu raames tõstatuvate turismialaste küsimuste puhul pöörataks positiivset tähelepanu arengumaade huvile seoses Euroopa turuga;
13. märgib, et paljudes arenguriikides on turismisektor peamiselt erasektori tegevusala; märgib sellega seoses, et ühendus peab leidma võimaluse tagada huvitatud osapoolte ja teiste sotsiaalpartnerite täielik kaasamine kõikidesse arengupoliitikaga seotud aruteludes, mis mõjutavad turismisektorit;
14. rõhutab, et ühendus peab kiiresti andma abi riikidele, kes kannatavad loodusõnnetuste all, mis kahjustavad nende turismimajandust;

Turism, keskkonnakaitse ja pärandi säilitamine

15. kutsub keskkonna ja arengu peadirektoraate üles vastu võtma ühiskava Euroopa jäätmekäitluse ja jäätmete töötlemise meetodite levitamiseks väljapoole Euroopa Liitu, nähes esimeses etapis ette mõju-uuringute ja teises etapis pilootprojektide korraldamise;
16. kutsub üles rakendama sellist turismipoliitikat ja kehtestama selliseid eeskirju, mis soodustaks säästvat turismi, et kaitsta loodusvarasid, kultuuripärandit ning traditsioonilisi maakasutuse vorme;
17. julgustab optimeerima olemasolevaid tehnilisi ja teaduslikke vahendeid, et ennetada ühekorraga nii arhitektuuripärandi kahjustumist ja/või hävimist kui ka keskkonna kahjustusi;
18. nõuab, et kõigi Euroopa investeeringute suhtes arengumaade turismisektoris kohaldataks ühenduse rahastamise suhtes samu tingimusi, mis kehtivad liidusiseste investeeringute puhul; seega kui investeering on silmanähtavalt kahjulik abisaaja maa keskkonnale, ajaloo- või kultuuripärandile, põliselanike ja autohtonsete kogukondade eluviisile, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kehtestatud töötingimuste miinimumnõuetele või inimõigustele, ei tohi seda toetada;
19. toetab ühenduse tehnilise abi andmist riikidele, kes massilise turismi tõttu on sunnitud võtma meetmeid turismikohtade kaitseks; toetab samuti heade tavade vahetust selles valdkonnas;
20. julgustab kohalikke ametivõime, kes seisavad silmitsi turismi liiga kiire arenguga, võtma vajadusel meetmeid, mis piiraksid turistide voolu;

Turism, demokraatia ja poliitiline tasakaal

21. soovib võidelda kuritegevusega kõige läbipaistvamal viisil, et tõrjuda rahapesu, seksiturismi jne;
22. soovib võidelda kuritegevusega viisil, mis ei kahjusta riikide turismikuvandit;
23. palub turismi hõlbustamiseks, kaitsmiseks ja turvalisemaks muutmiseks teha algatusi, mis oleksid suunatud turismi puudutava kuritegevusega võitlemiseks, nagu näiteks politseinike eriväljaõpe;
24. palub arengumaade valitsustel kaasata kohalik elanikkond täiel määral turismiga seotud tegevustesse ja hoolitseda tekkivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste hüvede tasakaalustatud jaotumise eest;
25. taunib Kuuba ametivõimude hiljutisi segregeerivaid meetmeid, millega sooviti takistada isiklikku kontakti turistide ja turismisektoris töötavate Kuuba kodanike vahel;
26. soovib, et säästva arengu toetustegevuse raames piirkondlike koostööprojektide rahastamisel tunnistaks komisjon riikide ja piirkondade õigust ise demokraatlikul teel oma prioriteedid määratleda;
27. palub liikmesriikide valitsustel ja komisjonil tegutseda turismiettevõtjate ja kogenud organisatsioonide toetusel eetiliste standardite edendamise nimel turismis, võttes kasutusele Euroopa õiglase turismi sertifitseeritud märgi;

Turism, rahvatervis ja haridus

28. kutsub Euroopa Liitu ja selle liikmesriike üles pakkuma turismipotentsiaaliga arengumaadele kogemusi ja oskusteavet, mida on vaja personali koolitamiseks kohapeal; palub komisjonil toetada sellist oskusteavet vajavate arengumaade projekte;
29. rõhutab komisjonile veel kord vajadust anda rahalist abi laste vaktsineerimiseks, eelkõige kiireloomuliste vajaduste rahuldamiseks vaktsiinide suhtes, mis sisaldavad kombineeritult järgmiste haiguste antigeene: difteeria, teetanus, läkaköha, B-hepatiit ja meningiit, mille kutsus esile B-tüüpi Haemophilus Influezae;
30. rõhutab vajadust tõhustada Euroopa teadusuuringuid malaaria, tuberkuloosi ja HIV/AIDSi vastaseks võitluseks;
31. arwab, et säästvast turismist saadav tulu võib kaasa aidata arengumaade elanikkonna elustandardi ning tervise parandamisele, samuti side, energeetika ja tehnoloogia-alase infrastruktuuri parandamisele;
32. pooldab Euroopa rahalist toetust Maailma Turismiorganisatsiooni algatusele ST-EP (Säästev turism – vaesuse kaotamise vahend) ning teistele algatustele, mille eesmärk on vaesuse leevendamine arengumaades;

Turism, korrariikkumised ja kuritarvitused

33. kutsub üles võtma eelnimetatud ülemaailmset turismi eetikakoodeksit, mille Maailma Turismiorganisatsioon ja selle liikmesriigid võtsid vastu Santiagos 1999. aastal, üle iga riigi siseriiklikusse õigusesse;
 34. soovib asjaomaste riikide valitsustel lasta igal aastal omavahel ringi käima loetelu sellistest viisa andmisest keeldumise juhtumitest, mille põhjuseks on seksiturismiga seotud väärted, inimsusevastased kuriteod ja terrorism;
 35. nõuab, et komisjon võtaks vastu tõhusaid tegutsemiskavasid võitluseks seksiturismiga Euroopa tasandil;
 36. nõuab lastega seotud seksiturismiga võitlemiseks, et:
komisjon ja nõukogu tähtsustaksid senisest rohkem võitlust lastega seotud seksiturismi vastu, taastades muuhulgas eelarverea "Lastega seotud seksiturismi vastu võitlemine kolmandates riikides", et tagada vahendite eraldamine vastavaks tegevuseks;
komisjoni tunnistaks seost lasteporno ja seksiturismi vahel ning tagaks selle küsimuse tõstatamise kolmandate riikidega peetavas poliitilises dialoogis;
komisjon ja liikmesriigid tagaksid arenguabi andmisel laste vajaduste ja õiguste seadmise esikohale, pöörates erilist tähelepanu seksiturismi ohvriks langenud laste rehabilitatsioonile ja ühiskonnaga taaskohanemisele;
 37. julgustab turismiettevõtjaid, reisikorraldajaid ja lennufirmasid, kes on juba asunud võitlema seksiturismi vastu, suurendades klientide teadlikust sellest probleemist ja teavitades selle õiguslikest tagajärgedest, nimetatud tegevust jätkama ning ülejäänuid seda rohkem edendama; kutsub ettevõtjaid üles tegema koostööd ametivõimudega potentsiaalse kuritegevuse tuvastamiseks;
 38. nõuab, et komisjon astuks pärast turismisektori esindusorganisatsioonidega konsulteerimist konkreetseid samme turismiga seotud kinnisvaradumpingu vastu võitlemiseks;
 39. palub Euroopa valitsustel hoolitseda selle eest, et ettevõtete delokaliseerimise või arengumaades lepingute täitmise korral rakendataks täiel määral Euroopa äriühingute suhtes kohaldatavaid eeskirju, võttes eelkõige arvesse asjaomaste töötajate õigusi;
 40. nõuab, et asjaomaste riikide valitsused ja ELi turismiettevõtjad tagaksid inimõiguste standarditest ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kehtestatud töötingimuste miinimumnõuetest tulenevatest töötajate õigustest kinnipidamise, Euroopa tarbija-turisti kaitse ning turismiettevõtjatele suunatud soovitude järgimise;
 41. palub arengumaade valitsustel kehtestada kooskõlas Maailma Turismiorganisatsiooni soovitudega läbipaistvad ja nõuetekohaselt reguleeritud menetlused siseriiklikele turgudele juurdepääsuks, kuivõrd need on välisinvesteeringute hädavajalikuks eeltingimuseks;
- o
- o o
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.